



Energetický regulační úřad

Ing. Alena Vitásková
předsedkyně

Č. j.: 05677-15/2016-ERU

V Jihlavě dne 16. února 2017

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti KVINT Vlachovo Březí spol. s r.o., se sídlem Konopiště 45, 384 22 Lipovice, IČ: 606 47 621 (dále též „účastník řízení“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 05677-11/2016-ERU ze dne 13. října 2016 (sp. zn. KO-05677/2016-ERU), kterým Energetický regulační úřad 1) uznal účastníka řízení odpovědným za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015, jehož se účastník řízení měl dopustit tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 11. srpna 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Běrunice, v ulici Ohrada, u domu č. p. 80, zemní práce v souvislosti s realizací stavby "Kanalizace a ČOV Běrunice k.ú. Velké Výkleky, Běrunice, Běruničky a vrtané studny", při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 32 a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně; 2) uložil účastníkovi řízení podle § 91a odst. 4 energetického zákona pokutu ve výši 5 000 Kč za spáchání uvedeného správního deliktu; 3) uložil účastníkovi řízení podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, povinnost uhradit paušální náhradu nákladů řízení ve výši 1 000 Kč, jsem jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu příslušný na základě § 17b odst. 1 písm. c) energetického zákona rozhodla podle § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu, na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 05677-11/2016-ERU ze dne 13. října 2016 (sp. zn. KO-05677/2016-ERU) zrušuji a řízení vedené pod sp. zn. KO-05677/2016-ERU zastavuji.

Odůvodnění:

I. Průběh kontroly

Dne 16. prosince 2015 v důsledku zjištění poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 32 zahájil Energetický regulační úřad kontrolu ve věci dodržování § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 17. února 2016 protokol o kontrole č. [REDACTED]

č. j. 11317-11/2015-ERU, v jehož závěru konstatoval, že kontrolovaná osoba, tedy účastník řízení, v postavení zhotovitele části stavby vodního díla prováděla dne 11. srpna 2015 v obci Běrunice u domu na adrese Ohrada 80, Běrunice, v blízkosti plynárenského zařízení (resp. středotlaké plynovodní přípojky PE d 32) činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015, k poškození tohoto zařízení a tím k porušení citovaného ustanovení energetického zákona. Vinou poškození plynárenského potrubí byla přerušena dodávka plynu jednomu konečnému zákazníkovi. Poškození bylo nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil následnou opravu. Účastník řízení byl s protokolem o kontrole seznámen dne 19. února 2016, aniž podal proti kontrolnímu zjištění námitky.

II. Řízení před prvoinstančním správním orgánem

Na základě kontrolního protokolu vydal Energetický regulační úřad dne 25. května 2016 příkaz dle § 150 správního řádu (č. j. 05677-3/2016-ERU), ve kterém uznal účastníka řízení odpovědným za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, neboť v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 11. srpna 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Běrunice, v ulici Ohrada, u domu č. p. 80, zemní práce v souvislosti s realizací stavby "Kanalizace a ČOV Běrunice k.ú. Velké Výkleky, Běrunice, Běruničky a vrtané studny", při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 32 a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, za což mu uložil pokutu ve výši 8 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení v paušálně stanovené výši 1 000 Kč. Příkaz byl účastníkovi řízení doručen dne 27. května 2016. Následně dne 2. června 2016 podal účastník řízení proti uvedenému příkazu odpor, čímž byl příkaz dle § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení pokračovalo. Ve svém odporu účastník řízení uvedl, že zemní práce v blízkosti plynárenského zařízení byly prováděny v souladu s vyjádřením společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., ze dne 13. května 2015, jehož přílohou byl detailní zákres plynárenského zařízení, jakož i v souladu s fyzickým vytyčením plynárenského zařízení provedeným pracovníkem společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., dne 23. června 2015, který v terénu vyznačil směr vedení plynárenského zařízení barevným sprejem. Fyzické vytyčení bylo provedeno jak vizuálně podle orientačního měření, tak hledačem typu Vivax Seba. Před zahájením zemních prací nechal účastník řízení v místě napojení plynovodní přípojky k plynovodu ručně vykopat sondu, a to za účelem zjištění hloubky uložení přípojky a směru jejího vedení. Teprve až po těchto opatřeních přistoupil účastník řízení k vlastnímu výkopu jámy pro provedení podvrtu a vynaložil tudíž veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení vytykané povinnosti zabránil. Poškrábání plynové přípojky, k němuž došlo během výkopových prací, předcházelo chybné vytyčení plynové přípojky společností RWE Distribuční služby, s.r.o., a nezakládá odpovědnost účastníka řízení za správní delikt, neboť skutečnost, že v tomto místě dojde ke kontaktu s plynovou přípojkou, nikdo kompetentní nepředpokládal. Kromě uvedeného má účastník řízení za to, že po něm vzhledem k možnostem jeho konkurenceschopnosti nelze spravedlivě požadovat, aby v praxi všude tam, kde se v blízkosti budované kanalizace nacházejí další sítě, prováděl ruční výkopy v rozsahu celé stavby. Účastník řízení bezprostředně po zjištění, že došlo ke kontaktu s plynovou přípojkou, ohlásil tuto skutečnost správci plynárenského

zařízení a následně také uhradil veškeré náklady na opravu zařízení v celkové výši 19 015 Kč. S ohledem na tyto argumenty účastník řízení navrhl, aby řízení bylo zastaveno.

V dále vedeném správním řízení byl účastník řízení vyzván k doložení majetkových poměrů a vyzooměn o možnosti vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí, na což reagoval dne 24. června 2016 kromě odkazu na informace o svých majetkových poměrech poukazem na dlouhodobě nelehkou situaci v segmentu stavebnictví, když i nadále je toho názoru, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možné požadovat, aby nedošlo k poškození (poškrábání) potrubí. Zodpovědnosti za vzniklou poruchu se účastník řízení nevyhýbal, řádně a bezodkladně oznámil závadný stav dotčeným osobám a následně také zaplatil veškeré náklady na opravu. K poškození potrubí došlo mimo vytyčené ochranné pásmo plynárenského zařízení a z žádných podkladů shromážděných ve spise není zřejmé, že by k poškození potrubí mělo dojít v ochranném pásmu plynárenského zařízení.

K další výzvě ohledně uvedení konkrétní vzdálenosti od trasy vytyčení, provedené příslušným správcem distribuční soustavy dne 23. června 2015, sdělil účastník řízení, že nemá k dispozici ani fotodokumentaci ani žádné jiné důkazy, které by potvrdily jeho tvrzení. Společnost RWE GasNet, s.r.o., jako správce plynárenského zařízení se pak dne 19. září 2016 vyjádřila v tom smyslu, že dle sdělení jejich pracovníka – mistra okrsku Poděbrady – bylo plynové zařízení vytyčeno správně. V žádosti o uvedení plynového zařízení do původního stavu nebyla ze strany poškoditele vznesena žádná připomínka kvůli špatnému vytyčení, když současně obecně platí, že se zpravidla nepořizuje žádná fotodokumentace vytyčení a při výkopových pracích dojde většinou ke zničení značek, které vyznačují trasu plynovodu. Podmínky pro výkopové práce jsou vždy přílohou stanoviska společnosti a vytyčovacího protokolu. Pokud se jimi firmy řídí, k poškození nedochází.

III. Napadené rozhodnutí

Energetický regulační úřad vydal rozhodnutí č. j. 05677-11/2016-ERU ze dne 13. října 2016, kterým uznal účastníka řízení odpovědným za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, neboť v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 11. srpna 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Běrunice, v ulici Ohrada, u domu č. p. 80, zemní práce v souvislosti s realizací stavby "Kanalizace a ČOV Běrunice k.ú. Velké Výkleky, Běrunice, Běruničky a vrtané studny", při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 32 a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, za což mu uložil pokutu ve výši 5 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení v paušálně stanovené výši 1 000 Kč.

V napadeném rozhodnutí Energetický regulační úřad konstatoval, že není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 11. srpna 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Běrunice, v ulici Ohrada, u domu č. p. 80, zemní práce v souvislosti s realizací stavby, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 32, když ani účastník řízení tuto skutečnost nezpochybňoval. Vlastní existence plynárenského zařízení v zájmovém území stavby byla účastníku řízení známa, neboť disponoval vyjádřením správce plynárenského zařízení o existenci plynárenského zařízení na dotčeném území výstavby a plynárenské zařízení bylo rovněž v terénu vytyčeno. Zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl účastník řízení

prostřednictvím zemního stroje. Skutečnosti namítané účastníkem řízení, tj. že požádal správce plynárenského zařízení o vyjádření k existenci sítí v zájmovém území stavby, nechal provést vytyčení plynárenského zařízení v terénu, provedl sondu v místě zahájení výkopu, bezprostředně poškození nahlásil a následně uhradil způsobenou škodu, Energetický regulační úřad posoudil jako polehčující okolnosti, což se projevilo při stanovení výše pokuty. Tvrzení účastníka řízení o tom, že bylo plynárenské zařízení chybně vytyčeno, pak správní orgán vyhodnotil jako účelové, bez opory ve spisovém materiálu. Účastník řízení současně nebyl schopen žádným způsobem doložit, v jaké vzdálenosti od trasy vytyčení bylo plynárenské zařízení poškozeno, a správce plynárenského zařízení se vyjádřil tak, že z jejich strany nedošlo k žádnému pochybení. V žádosti o uvedení poškozeného plynárenského zařízení do původního stavu nebyla ani zmínka o tom, že by trasa plynovodu byla vytyčena chybně. Z fotodokumentace je zřejmé, že poškozené plynovodní vedení bylo opatřeno signalizačním vodičem, a vzhledem k použití hledače typu Vivax Seba je nepravděpodobné, aby se skutečná poloha plynovodního vedení nacházela více než jeden metr od trasy vytyčení, tj. již mimo ochranné pásmo. Dle správního orgánu účastník řízení nevykonal veškeré úsilí ve smyslu § 91d odst. 1 energetického zákona, aby předešel poškození plynárenského zařízení, neboť k hloubení cílové jámy pro protlak použil zemní stroj přímo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v rozporu s podmínkami správce distribuční soustavy a nedošlo tak z jeho strany k naplnění liberačních důvodů. Na závěr ještě konstatoval, že situace ve stavebnictví nemá z hlediska posouzení viny, případně stanovení sankce v tomto případě žádnou relevanci, přičemž je na účastníkovi řízení jako podnikateli v oboru, jakým způsobem práce provádí, nicméně musí být připraven nést následky za svoji činnost.

IV. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 05677-11/2016-ERU ze dne 13. října 2016, jež mu bylo doručeno téhož dne, podal účastník řízení dne 24. října 2016 rozklad, kterým napadá rozhodnutí v celém rozsahu.

V rozkladu účastník řízení uvedl, že na výzvu k doplnění informací ohledně toho, v jaké vzdálenosti od trasy vytyčení došlo k poškození plynárenského zařízení, nemohl reagovat, neboť fotodokumentací prokazující jeho tvrzení nedisponuje. Pokud se správní orgán domnívá, že došlo ke správnímu deliktu, je na něm, aby uvedené prokázal, avšak dokumenty obsažené ve spisu účastníka řízení ze spáchání takového deliktu neuvěřují. Vyjádření pracovníka správce plynárenského zařízení není podpořeno žádnou fotodokumentací nebo například přeměření vzdálenosti v době vzniku poruchy za účasti zástupce účastníka řízení, a proto je lze vyhodnotit jako tvrzení proti tvrzení. V terénu byl vyznačen hlavní řad, odbočka přípojky z hlavního řadu a byl dán plynový sloupek konečného zákazníka. Hledačem nebyla vytyčena celá trasa přípojky, nebylo tak zjištěno, že přípojka prudce vybočuje a zase se vrací do směru vytyčení (pravděpodobně z důvodu výskytu skály v místě), a proto došlo ke střetu zemního stroje s přípojkou, a to mimo ochranné pásmo a mimo vytyčenou trasu přípojky. Argument správního orgánu, že je nepravděpodobné, aby se skutečná poloha plynovodního vedení nacházela více než jeden metr od trasy vytyčení, tj. již mimo ochranné pásmo, nemá oporu ve spise, když důkazem o poloze výkopu vzhledem k trase vytyčení správní orgán, správce distribuční soustavy ani účastník nedisponuje a je tak založen pouze na domněnce správního orgánu. Účastník má za to,

že z rozhodnutí není patrné, o jaké podklady se opírá, a upozorňuje na vadu správního řízení, kdy nebyl před vydáním rozhodnutí seznámen s vyjádřením správce distribuční soustavy o vytyčení trasy plynárenského zařízení. Bezprostředně po poškození plynárenského zařízení převzal účastník za incident odpovědnost, ohlásil tuto skutečnost správci plynárenského zařízení a uhradil veškeré náklady na opravu. Uloženou sankci považuje účastník řízení zejména s ohledem na své rychlé a bezproblémové jednání po poškození zařízení za nespravedlivou. Účastník řízení vynaložil veškeré úsilí, aby zabránil poškození plynárenského zařízení, a výkop provedl mimo ochranné pásmo. O skutku existují pochybnosti, které nelze odstranit, přičemž správní orgán neprokázal, že došlo k poškození plynárenského zařízení v ochranném pásmu. Vzhledem k tomu účastník řízení navrhuje, aby správní řízení bylo zastaveno.

V. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu jsem na návrh rozkladové komise zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumává odvolací správní orgán soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.

Správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015, se mohla dopustit právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že porušila některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v § 46 odst. 12 nebo 13 téhož zákona.

V ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015, bylo uvedeno, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Uvedené ustanovení zákona tak v podstatě představovalo kategorický zákaz provádět činnosti, které byly způsobilé ohrozit plynárenské zařízení, jeho spolehlivost a bezpečnost provozu a dále zákaz při provádění činností v ochranném pásmu či mimo ně poškodit plynárenské zařízení. Tyto dvě skutkové podstaty se odlišují způsobeným následkem (první představuje správní delikt ohrožovací, druhý správní delikt poruchový). Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu a mimo ně počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

Jak vyplývá z § 91d odst. 1 správního řádu, v situaci, kdy přestože dojde k poškození plynárenského zařízení a tím k porušení příslušného ustanovení, zde § 68 odst. 3 energetického zákona, avšak osoba provádějící práce v ochranném pásmu nezanedbala žádnou povinnost, je takové jednání důvodem pro zproštění odpovědnosti za spáchání správního deliktu.

Obecně lze správní delikt vymezit jednáním a škodlivým následkem, které musí být v příčinné souvislosti, abychom mohli hovořit o odpovědnosti za správní delikt.

V tomto konkrétním případě z kontrolního i správního spisu vyplývá, že zaměstnanec účastníka řízení prováděl prostřednictvím stavebního stroje práce, v jejichž důsledku došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 32. Tuto skutečnost účastník řízení nerozporoval v kontrole ani v následně zahájeném správním řízení. Naopak okamžitě nastalou situaci řešil se správcem plynárenského zařízení a přihlásil se i k náhradě způsobené škody. Předmětem sporu tak není skutečnost, zda účastník řízení poškodil plynárenské zařízení, ale zda vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti stanovené v § 68 odst. 3 energetického zákona zabránil, a zda je tedy odpovědný za spáchání výše specifikovaného správního deliktu. Účastník řízení si před započítáním výkopových prací nechal odpovědným pracovníkem správce plynovodní přípojky toto zařízení v terénu vytyčit a dle svého tvrzení vytyčení respektoval, když došlo k narušení plynárenského zařízení mimo vyznačenou trasu, patrně z toho důvodu, že plynárenské zařízení nevedlo rovně od odbočení na hlavnímu řádu k místu připojení koncového zákazníka (jak bylo vytyčeno), ale vychylovalo se z trasy, přičemž nebylo vytyčeno po celé délce svého průběhu a bylo možno se domnívat, že mezi uvedenými krajními body vede přímo. Důvodem narušení plynárenského zařízení proto mohlo být nesprávné vytyčení. Jak vyplývá ze spisového materiálu, ve věci nebylo provedeno žádné místní šetření a z pořízené dokumentace založené v kontrolním spise nelze zjistit skutečný stav věci. Vzhledem k tomu, že na místě již není možné shromáždit jakýkoli další důkazní materiál, zejména s ohledem na charakter prováděné činnosti, kdy značky vytyčení byly zničeny během výkopových prací a taktéž okolní terén byl uveden do původního stavu, musím přisvědčit argumentaci účastníka řízení, že o skutku existují pochybnosti, které nelze odstranit. Správnímu orgánu se nepodařilo prokázat, že k poškození plynárenského zařízení došlo, jelikož účastník nerespektoval trasu vytyčení, prováděl výkopy ve vyznačeném ochranném pásmu a nevynaložil veškeré úsilí k zabránění narušení plynárenského zařízení, a proto mi nezbývá než se v souladu se zásadou *in dubio pro reo*, tedy při existenci pochybností, přiklonit na stranu účastníka řízení a konstatovat, že se správní delikt nestal. Uvedený závěr je v souladu s rozhodovací praxí Energetického regulačního úřadu, podle níž, pokud subjekt provádějící práce poškodí energetické zařízení (tudíž se nacházel v ochranném pásmu tohoto zařízení) a způsobí tak zákonem předvídaný následek, za správní delikt dle okolností případu odpovídat nemusí, jestliže se mohl objektivně domnívat, že se v ochranném pásmu nenachází. Jednalo by se o situaci, kdy k provádění prací bylo přistoupeno odpovědně (bylo vyžádáno stanovisko vlastníka zařízení, provedeno vytyčení zařízení), ale k narušení došlo z jiné příčiny, např. v důsledku vychýlení skutečné trasy zařízení od trasy vytyčené. S ohledem na tyto důvody jsem napadené rozhodnutí zrušila a správní v řízení ve věci zastavila, jak je uvedeno ve výroku mého rozhodnutí.

Závěrem musím ještě orgánu I. stupně vytknout (a zároveň tak přisvědčit námitce účastníka řízení), že vydal rozhodnutí ve věci, aniž účastníka v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu seznámil se všemi podklady pro rozhodnutí a aniž mu umožnil se k těmto podkladům vyjádřit. I když se jednalo o jediné sdělení ze strany správce plynárenského zařízení, bylo účastníkovým základním procesním právem se s obsahem tohoto sdělení seznámit a není možné toto vyhodnotit jako nadbytečný úkon, a to za plného respektování zásady hospodárnosti a proporcionality správního řízení.

VI. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu jsem jako nadřízený správní orgán vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí nebylo vydáno v souladu se zákonem, neboť prvoinstanční správní orgán rozhodoval na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Jelikož jsou v tomto případě dány pochybnosti o skutkovém stavu, které nelze odstranit, napadené rozhodnutí jsem při respektování zásady *in dubio pro reo* a v souladu s § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu zrušila a řízení zastavila.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 4 správního řádu nelze dále odvolat.

Ing. Alena Vitásková, v. r.
předsedkyně Energetického regulačního úřadu

-Otisk úředního razítka-

Obdrží:

KVINT Vlachovo Březí spol. s r.o.